

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

INNOVATION TALABALAR AXBOROTNOMASI

 <https://innoworld.net>

 +998335668868

ILMIY JURNAL

ICJ JOURNALS
MASTER LIST

ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
NUMBER
FOR SERIALS
PUBLICATIONS

doi

zenodo

OpenAIRE

Academic
Resource
Index
ResearchBID

Google Scholar

open access.nl

INNOVATION TALABALAR AXBOROTNOMASI

3-JILD, 1-TO'PLAM
2026

Jurnal quyidagi xalqaro bazalarda indekslanadi:

ResearchGate

zenodo

ADVANCED SCIENCE INDEX

OpenAIRE

Academic
Resource
Index
ResearchBib

Directory of Research Journals Indexing

Ilmiy jurnalning rasmiy sayti:

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2026

3-JILD, 1-TO'PLAM | 2026 |

+99833 5668868 | www.innoworld.net | @Anvarbek_PhD

O'quvchilarda ijodiy salohiyatni shakllantirishda qo'llaniladigan musiqiy interfaol usullar Zokirova Sevara

Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti, Musiqa ta'limi yo'nalishi 2-kurs magistranti

Annotatsiya: Mazkur maqolada umumta'lim maktablarida musiqa madaniyati darslari jarayonida o'quvchilarning ijodiy salohiyatini shakllantirishda qo'llaniladigan interfaol musiqiy usullar tahlil qilinadi. Tadqiqotda musiqiy faoliyatning psixologik-pedagogik imkoniyatlari, o'yin texnologiyalari, ijodiy topshiriqlar, improvizatsiya va jamoaviy musiqiy faoliyatning o'quvchilar kreativ tafakkuriga ta'siri yoritilgan. Shuningdek, interfaol yondashuvlar orqali o'quvchilarning mustaqil fikrlashi, estetik didi va ijodiy faolligini rivojlantirish imkoniyatlari asoslab beriladi. Maqola musiqa ta'limi samaradorligini oshirishga qaratilgan bo'lib, amaliy tavsiyalar bilan boyitilgan.

Kalit so'zlar: musiqa madaniyati, ijodiy salohiyat, interfaol usullar, kreativ tafakkur, musiqiy ta'lim, improvizatsiya, o'yin texnologiyalari.

Аннотация: В данной статье анализируются интерактивные музыкальные методы, применяемые в процессе формирования творческого потенциала учащихся на уроках музыкальной культуры в общеобразовательных школах. Рассматриваются психолого-педагогические возможности музыкальной деятельности, роль игровых технологий, импровизации, коллективного музицирования и творческих заданий в развитии креативного мышления обучающихся. Обосновывается эффективность интерактивного подхода в повышении учебной активности, самостоятельности и эстетического восприятия учащихся. Статья направлена на повышение результативности музыкального образования и содержит практические педагогические выводы.

Ключевые слова: музыкальная культура, творческий потенциал, интерактивные методы, креативное мышление, музыкальное образование, импровизация, игровые технологии.

Abstract: This article examines interactive musical methods used to develop students' creative potential in music education classes at general secondary schools. The study highlights the psychological and pedagogical possibilities of musical activities, focusing on the role of game-based learning, improvisation, collaborative music-making, and creative tasks in fostering students' creative thinking. The effectiveness of interactive approaches in enhancing learners' engagement, independence, and aesthetic perception is substantiated. The article aims to improve the quality of music education and provides practical pedagogical insights.

Keywords: music education, creative potential, interactive methods, creative thinking, musical culture, improvisation, game-based learning.

Kirish: Bugungi ta'lim tizimida o'quvchilarni faqat bilim bilan qurollantirish emas, balki ularning ijodiy fikrlashini, tashabbuskorligini va mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatini rivojlantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa,

musiqa madaniyati fani o'quvchilarning ichki dunyosiga bevosita ta'sir ko'rsatib, ularning his-tuyg'ulari, tasavvuri va ijodiy tafakkurini shakllantirishda alohida o'rin tutadi. Shu jihatdan qaraganda, musiqa darslarida interfaol usullardan foydalanish o'quvchilarning ijodiy salohiyatini yuzaga chiqarishda samarali vosita bo'lib xizmat qiladi.

Musiqiy interfaol usullarni darslarda qo'llashning mazmuni va ahamiyati juda katta. Interfaol usullar – bu o'quvchi va o'qituvchi o'rtasidagi faol hamkorlikka asoslangan, o'quvchini ta'lim jarayonining markaziga qo'yadigan metodlar majmuidir. Musiqa darslarida bunday usullar o'quvchilarning faolligini oshiradi, ularni musiqiy jarayonga bevosita jalb etadi hamda ijodiy yondashuvni rag'batlantiradi.

Musiqiy interfaol usullar orqali o'quvchilar nafaqat tayyor bilimlarni o'zlashtiradilar, balki musiqiy obrazlar yaratish, kuy va ritmlarni his qilish, o'z fikr va his-tuyg'ularini musiqiy vositalar orqali ifodalash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu esa ularning kreativ tafakkurini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Ijodiy salohiyatni rivojlantiruvchi asosiy interfaol usullarga quyidagi usullarni kiritamiz:

1. Musiqiy improvizatsiya, bunda improvizatsiya o'quvchilarning erkin ijod qilishiga imkon beradigan eng samarali usullardan biridir. Oddiy ritmik urishlar, ovoz bilan tajriba qilish yoki tanish kuyga yangi ohang qo'shish orqali bolalar o'z ichki dunyosini erkin namoyon etadilar. Bu jarayonda o'quvchilarda o'ziga ishonch va ijodiy jasorat shakllanadi.

2. Musiqiy o'yinlar. O'yin faoliyati ayniqsa boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun muhim hisoblanadi. Musiqiy rolli o'yinlar, ritmik harakatlar va musiqaga mos sahnalashtirishlar orqali o'quvchilar musiqani chuqurroq his etadilar. Shu bilan birga, ularning tasavvuri, diqqat-e'tibori va ijodiy faolligi rivojlanadi.

3. Jamoaviy musiqiy faoliyat Ansamblda kuylash, guruh bo'lib qo'shiq ijro etish yoki musiqiy kompozitsiya yaratish o'quvchilarda hamkorlik, muloqot va bir-birini tinglash madaniyatini shakllantiradi. Bunday faoliyat jarayonida o'quvchilar o'z g'oyalarini erkin bildiradilar va umumiy ijodiy natijaga hissa qo'shadilar.

4. Muammoli va ijodiy topshiriqlar Musiqa darslarida beriladigan ochiq savollar, masalan, "Bu kuy sizda qanday tasavvur uyg'otadi?" yoki "Agar bu musiqa rang bo'lsa, qaysi rang bo'lardi?" kabi topshiriqlar o'quvchilarning kreativ fikrlashini faollashtiradi. Ular musiqani shaxsiy tajribasi va hissiyotlari asosida talqin qilishni o'rganadilar.

Musiqiy interfaol usullarning tarbiyaviy ahamiyati ham ta'kidlab o'tishga molik ahamiyat hisoblanib, interfaol musiqiy usullar nafaqat ijodiy salohiyatni, balki o'quvchilarning ma'naviy-axloqiy fazilatlarini ham rivojlantiradi. Musiqa orqali bolalarda estetik did, milliy qadriyatlarga hurmat va san'atga mehr shakllanadi. Shu sababli, musiqa madaniyati darslarida interfaol yondashuvlardan foydalanish ta'limning samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Xulosa qilib aytganda, o'quvchilarda ijodiy salohiyatni shakllantirishda musiqiy interfaol usullar muhim pedagogik vosita hisoblanadi. Ushbu usullar

o'quvchilarning erkin fikrlashi, ijodiy tashabbuskorligi va musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Musiqa madaniyati darslarida interfaol metodlardan samarali foydalanish orqali o'quvchilar nafaqat musiqiy bilimlarga ega bo'ladilar, balki hayotning turli jabhalarida kreativ yondasha oladigan barkamol shaxs sifatida shakllanadilar.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Rubinshteyn S.L. Osnovy obshchey psixologii. – Moskva: Pedagogika, 1989.
2. Levitov N.D. Psixologiya tvorchestva. – Moskva: Prosveshcheniye, 1983.
3. Abdullayev R. Musiqa ta'limi metodikasi. – Toshkent: O'qituvchi, 2018.
4. Nazarov M. Pedagogik texnologiyalar va ijodiy ta'lim. – Toshkent, 2020.
5. Exploring the Link: Music Education and its Influence on Students' Creativity Development. – International Journal of Music Education, 2021.

